

Kaupunginhallitus salainen
Kaupunginhallitus

§ 7
§ 169

26.10.2020
12.04.2021

Työterveyshuoltopalvelujen järjestäminen kaupungin henkilökunnalle

3880/01.04.02.01/2020

Kaupunginhallitus salainen 26.10.2020 § 7

Valmistelija: henkilöstöjohtaja Christina Söderlund,
christina.soderlund@salo.fi, puh. 02 778 2103 ja vt. sosiaali- ja
terveysjohtaja Jussi Mattila, etunimi.sukunimi@salo.fi p.02 778 6000

Työterveyshuollon uudelleenorganisointuminen nousi käsittelyyn osana käynnissä ollutta sote-uudistusta alkuvuonna 2018 sekä vuonna 2019 työterveyshuoltolakiin tulleiden muutosten myötä. Oleellinen muutos toiminnan näkökulmasta oli lain vaatimus kaupungin ulkopuolisille yrityksille myytävien sairaanhoitopalveluiden vähentämiseen korkeintaan 5 %:n palveluista. Tämä johti siihen, että kaupunki ei voinut myydä ulkopuolisille yrittäjille työterveyshuollon palvelua. Loppuvuonna 2018 työterveyshuollon uudelleenjärjestelyt tarkentuivatkin koskemaan ainoastaan ulkopuolisille yrityksille myytävää osuutta. Kaupunginvaltuusto päätti 2.12.2019 § 159 työterveyshuollon ulkoisille asiakkaille tarjottavien palvelujen myynnistä Mehiläiselle liiketoimintakauppana. Muutos astui voimaan 1.2.2020.

Vuoden 2018 aikana kaupungin työterveyshuollossa käynnistettiin yhteistoimintaneuvottelut. Yhteistoimintaneuvottelujen ja –tilaisuuksien aiheuttama epävarmuus ja edellä kuvattu työterveyshuollon epäselvä tilanne niin sote-uudistuksessa kuin lakimuutoksenkin johdosta vaikuttivat työterveyshuollon toimintaedellytyksiin. Pätevien työterveyshuollon erikoislääkäreiden houkuttelu yksityissektorille parempien työsuhte-etujen avulla johti ammattitaitoisen henkilökunnan siirtymiseen muiden työnantajien palvelukseen. Työterveyshuollon yksikössä käynnistyi edelleen jatkuva lääkäripula.

Kaupunginhallituksen iltakoulussa 31.8.2020 käytiin läpi kolme vaihtoehtoa työterveyshuollon tilanteen korjaamiseksi:

1. lääkäri työvoiman rekrytoinnin parantaminen ja sitä kautta tilanteen normalisoituminen
2. neuvottelujen käynnistäminen Länsirannikon Työterveyshuolto Oy:n kanssa
3. palvelun kilpailutus ulkoisilla markkinoilla

Lisäksi iltakoulussa esitettiin selvitetäväksi vakuutuskassan käytön mahdollisuus. Vakuutuskassat ovat yksittäisen työnantajan omia tai useamman työnantajan yhteisiä kassoja, jollaisia toimii sekä yksityisen että julkisen sektorin työpaikoissa eri toimialoilla. Kelan hyväksymät työpaikka- ja vakuutuskassat hoitavat jäsentensä sairausvakuutuslain

mukaiset etuudet lukuun ottamatta lomakustannuskorvausta ja työterveyshuoltoa. Nämä kassat ovat Kelan toimistoihin verrattavassa asemassa. Lisäksi kassat maksavat omien sääntöjensä mukaisia etuuksia jäsenilleen. Kelan lakisääteisten etuuksien rahoittamiseksi Kela maksaa kassoille jäsenmäärään suhteutettua ennakkomaksua, suorituksia tasataan jälkikäteen todellisten kustannusten mukaisesti. Lisäetuudet rahoitetaan jäsenistöltä perittävän jäsenmaksun kautta.

Osana vakuutuskaasaselvitystä otettiin yhteyttä Tampereen kaupunkiin. Tampereen kaupunkikonsernin vakuutuskaasan jäsenistö koostuu Tampereen kaupungin ja useiden sen tytäryhtiöiden työntekijöistä. Kaasan jäsenyys on pakollinen ja sen jäsenmaksu on 0,5% ennakonpidätyksen alaisesta palkkatulosta. Tampereen vakuutuskaassa korvaa esim. julkisten sairaaloiden hoitopäivämaksut kokonaan, 50 % lääkärin määräämien hoitojen ja tutkimusten kustannuksista (maks 500€ vuodessa); esim. fysioterapia, hieronta, hammaslääkärikulut, jalkahoidot ja silmälasit. Lisäksi kaasan jäsenillä on mahdollisuus saada alennuksia sairauksien hoitamiseen ja terveyden edistämiseen tarjottavien tuotteiden ja palveluiden ostoista. Tampereen kaupunkikonsernin vakuutuskaassa on perustettu vuonna 1962 ja se on Tampereen henkilöstöjohtajan mukaan "vanha jäännös", jonka lakkauttamisestakin on keskusteltu usein. Toimenpiteitä tähän suuntaan ei kuitenkaan tällä hetkellä ole suunnitelmassa. Vakuutuskaassa täydentää työntekijöille tarjottavia työterveyshuollon palveluita, jotka Tampereella sisältävät lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi terveyskeskustasoisen sairaanhoidon ilman erillisiä rajoituksia. Selvitys osoitti, että vakuutuskaassa ei ole ratkaisu Salon työterveyshuollon tilanteeseen, vaan korkeintaan sitä täydentävä osa, mutta jota ei tässä yhteydessä ole tarvetta selvittää enempää.

Yhteistoimintalain mukaisia tilaisuuksia työterveyttä koskevan selvityksen tekemisestä sekä eri vaihtoehtoista on käyty työterveyden henkilöstön kanssa 16.9.2020, 6.10.2020 ja 21.10.2020. Prosessin edetessä yhteistoimintaa jatketaan.

Kaupunki on pyytänyt Arolfinance Oy:ltä työterveyshuollon toteutuksen vaihtoehtoista selvityksen.

Kaupunginhallituksen ratkaisuvallalta todetaan hallintosäännön 26 §:ssä siten, että kaupunginhallitus päättää muiden kuin lautakuntien tehtäväalueelle kuuluvien sopimusten hyväksymisestä ellei sopimus merkittävyytensä johdosta kuulu valtuuston toimivaltaan eikä sen hyväksymistä ole delegoitu viranhaltijalle. Kaupunginvaltuuston pitäisi päättää työterveyshuoltoasian olennaisista elementeistä, mm. sopimuksen keskeisistä ehdoista. Näitä tietoja ei vielä ole olemassa, joten nyt kaupunginhallitus voi päättää, että valmistelua jatketaan kyseisen vaihtoehdon pohjalta. Valmistelun edetessä työterveyshuollon järjestäminen viedään merkittävyytensä vuoksi kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Vt. kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää, että neuvotteluja jatketaan Länsirannikon Työterveyshuolto Oy:n kanssa ja vaadittavat asiakirjat päätetään hallintosäännön edellyttämällä tavalla.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus 12.04.2021 § 169

Valmistelija: henkilöstöjohtaja Christina Söderlund,
christina.soderlund@salo.fi, puh. 02 778 2103

Salon kaupungin yhteistoimintaelin on käsitellyt asiaa kokouksessaan 23.3.2021 seuraavasti:

"Valmistelija: henkilöstöjohtaja Christina Söderlund,
christina.soderlund@salo.fi; puh. 044 778 2103

Salon kaupungin työterveyspalvelut on järjestetty kaupungin omana toimintana koko uuden Salon aikana. Työterveyslain muutos edellytti kaupungin luopuvan yrityksille myytävästä työterveyspalvelusta samaan aikaan, kun edelliseen sote-uudistusvaiheeseen liittyvä maakunnallinen selvitys oli käynnissä. Kaupunginvaltuusto päätti ulkoistuksesta 2.12.2019 § 159. Kaupunginhallitus hyväksyi 20.1.2020 § 17 liiketoiminnan kauppakirjan, jonka mukaisesti kaupan kohteena oleva toiminta siirtyi Mehiläinen Oy:lle 1.2.2020. Pitkittynyt epävarmuus työterveyshuollossa johti siihen, että lääkäritilanne heikkeni merkittävästi ja työterveyshuollon toimintakyky vaarantui alkuvuonna 2020.

Kaupunginhallitus pyysi iltakoulussaan 31.8.2020 selvittämään seuraavat vaihtoehdot:

1. lääkäri työvoiman rekrytoinnin parantaminen ja sitä kautta tilanteen normalisoituminen
2. neuvottelujen käynnistäminen Länsirannikon Työterveys Oy:n kanssa
3. palvelun kilpailutus ulkoisilla markkinoilla

Tehdyn selvityksen perusteella kaupunginhallitus päätti 26.10.2020, että neuvotteluja jatketaan Länsirannikon Työterveys Oy:n kanssa ja vaadittavat asiakirjat päätetään hallintosäännön edellyttämällä tavalla. Työterveyspalveluja koskevan neuvottelun lisäksi Länsirannikon Työterveyshuollon palvelujen käyttäminen edellyttää liittymistä yhtiön osakkaaksi. Osakassopimus käsitellään erillisenä asiana samanaikaisesti palvelusopimuksen kanssa.

Neuvottelut käynnistyivät marraskuussa. Salon kaupungin puolelta neuvotteluihin osallistuivat henkilöstöjohtaja Christina Söderlund, kaupunginlakimies Jari Niemelä, työterveyshoitaja Elisa Saarikko ja henkilöstöasiantuntija Anne Kujanpää. Työterveyshuollon toimintasuunnitelmavaiheessa neuvotteluihin osallistui myös työterveyshoitaja Katja Mäkinen. Länsirannikon Työterveys Oy:n edustajat olivat toimitusjohtaja, johtava työterveyslääkäri Petri Nieminen ja Reija

Allen-Kulmala sekä neuvottelujen alussa myös yhtiön hallituksen puheenjohtaja Simo Paassilta. Lisäksi neuvotteluihin osallistui Ari Mäkinen Arolfinance Oy:stä, jolta hankittiin syyskuussa selvitys työterveyshuollon toteutuksen vaihtoehtoista ja neuvotteluvaiheessa taloudellisten vaikutusten simulointi. Marras-helmikuun aikana oli seitsemän erillistä neuvottelutapaamista, joiden jälkeen oli vielä kolme tapaamista työterveyshuollon toimintasuunnitelmasta.

Koko prosessin ajan työterveyshuollon henkilökunnan kanssa pidettiin kunnallisen yhteistoimintalain mukaisia liikkeenluovutusta koskevia yhteistoimintatilaisuuksia, joissa käsiteltiin kulloinkin ajankohtaisia asioita. Näissä tilaisuuksissa ovat myös edustettavien pääluottamusmiehet olleet paikalla. Vuoden 2021 alussa pidettyihin yt-tilaisuuksiin ovat osallistuneet myös Länsirannikon Työterveyshuollon edustajat ja henkilöstöllä on ollut mahdollisuus etukäteen lähettää heitä askarruttavia kysymyksiä vastattavaksi. Kaikkiaan yhteistoimintatilaisuuksia on ollut yhdeksän ja niitä pidetään edelleen tarpeen mukaan siihen asti, kunnes liikkeen luovutus on toteutunut.. Lisäksi työterveyshuollon tilannekatsauksia on käsitelty yhteistoimintaelimessä, minkä lisäksi yhteistoimintaelin käsittelee lopullisen sopimuspaketin ennen virallista päätöksentekoa.

Keskeisin tekijä työterveyshuollon palvelusopimusneuvotteluissa on ollut henkilökunnalle tuotettavan sairaanhoidon taso. Salon kaupungin oma työterveyshuolto on tuottanut Salon kaupungin työntekijöille varsin laajat sairaanhoitopalvelut. Ensimmäisiä rajauksia tähän linjaan tehtiin työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan 2020 - 2023 ja sairaanhoidon supistamista jatketaan tulevassa sopimuksessa edelleen, mutta työterveyshuollon palveluihin sisältyy edelleen esimerkiksi yleislääkäritasoinen sairauden- ja perussairauksien hoito tutkimuksineen ja tarvittavine vuosiseurantoineen.

Palvelusopimusta koskeva neuvottelukokonaisuus on käsittänyt palvelusopimuksen ja sen liitteet: liikkeenluovutusprojektin tehtäväluettelo, palvelusopimuksen sisältökuvaus sekä liikkeenluovutusopimuksen ja sen liitteet: siirtyvä kalusto/irtaimisto, siirtyvät leasing-sopimukset, henkilöstöliite (salainen), siirtyvät sopimukset ja henkilöstön siirtosopimus.

Henkilöstöjohtaja selostaa kokouksessa käytyjä neuvotteluja sekä käy läpi sopimuskokonaisuuden.

Päätösehdotus:

Yhteistoimintaelin merkitsee saamansa selostuksen tiedoksi ja antaa tarvittaessa kannanoton työterveyshuollon ulkoistusprosessiin ja siihen liittyviin asiakirjoihin.

Päätös:

Riina Virtanen esitti huolensa osakassopimusneuvottelujen etenemisestä ja siitä, että liikkeenluovutus tapahtuu suunnitellussa aikataulussa.

Yhteistoimintaelin hyväksyi päätösehdotuksen.

Henkilöstöasiantuntija Anne Kujanpää ja kaupunginjohtaja Tero Nissinen olivat kokouksessa asiantuntijana.

Merkittiin, että Tero Nissinen, Mari Rask ja Tanja Lepistö poistuivat kokouksesta klo 10.00."

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle palvelusopimuksen ja sen liitteiden hyväksymistä esitetyssä muodossa. Sopimuksen voimaantulo on 1.6.2021 sillä ehdolla, että päätös osakekaupasta ja osakassopimuksen hyväksymisestä on tehty.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti jättää asian käsittelyn pöydälle, koska osakassopimuksen valmistelu ei ole edennyt odotetussa aikataulussa.